

TALOUSARVIOALOITE 104/2003 vp

Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapidon valtionapuun

Eduskunnalle

Yksityistiet ovat elintärkeitä maaseudun, metsäteollisuuden puuhuollon, vapaa-ajan ym. kannalta. Yksityistiet on laskettava osaksi kansallisuusomaisuutta, jota ei ole syytä päästää rappeutumaan, mihin nykyinen määrärahataso ko. momentilla on johtamassa.

Pohjois-Karjalan maakunnassa on valtion avustuskriteerit täyttäviä yksityisteitä 1 320 kpl ja 4 400 kilometriä. Kuntien avustuskriteerit täyttäviä yksityisteitä on vajaat 3 000 kpl ja hieman alle 6 500 kilometriä.

Valtio avustaa vain yksityisteiden perusparannuksia 50—75 prosentin osuudella kokonaiskustannuksista. Pohjois-Karjalassa valtion perusparannusavustuksia on tänä vuonna myönnetty 47 yksityistielle 0,7 miljoonan euron edestä. Kaikki myönnetyt avustusvarat ovat nyt sidottuja. Maakunnassa on Tiehallinnolla odottamassa rahoitusta n. 1 000 perusparannushanketta eli noin kahden vuoden hankekanta.

Kuntien avustus yksityisteille (lähinnä kunnossapitoon) on noin 1,5 miljoonan euron suuruusluokkaa. Tämän summan korottaminen ei liene mahdollista kuntien vaikean taloustilanteen vuoksi.

Olemme arvioineet, että tieosakkaiden panostus yksityisteiden hoitoon on samaa suuruusluokkaa kuin kuntien avustusosuus.

On myös huomattava, että merkittävä osuus, joskus jopa suurin osa, yksityisteiden käytöstä on ulkopuolista liikennettä, joka ei koske millään lailla tieosakkaita.

Monet yksityisteiden varrella asuvat kokevat itsensä epäoikeudenmukaisesti kohdelluiksi, kun he joutuvat maksamaan kulkuyhteyksiensä yksikkömaksuja. Taajamien asukkaat eivät sitä tee. Molemmat kuitenkin maksavat kiinteistöveroja.

Valtion yksityistievarojen nostaminen noin kaksinkertaisiksi auttaisi siihen, että maakunnassa saataisiin yksityisteiden perusparannuksia tehtyä tarvetta vastaava määrä. Näin yksityisteiden kunto pysyisi nykyisellä tasolla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 31.25.50 lisäyksenä 1 500 000 euroa yksityisteiden kunnossapidon valtionapuun Pohjois-Karjalaan.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Hannu Hoskonen /kesk
Matti Väistö /kesk

Lauri Kähkönen /sd
Eero Reijonen /kesk